

Hem>Familjefrågor och arv>Egendom i äktenskap och registrerade partnerskap>Makars förmögenhetsförhållanden

Makars förmögenhetsförhållanden

Österrike

1 Finns det ett lagstadgat system för makars förmögenhetsförhållanden i denna medlemsstat? Vad föreskriver det?

Enligt österrikisk lag är all egendom enskild. Var och en av makarna behåller den egendom som han eller hon har förs in i äktenskapet och blir ensam ägare till den egendom som han eller hon förvärvat (§§ 1233, 1237 i civilagen). Vidare är var och en av makarna ensam låntagare i förhållande till sina långivare och ensam långivare i förhållande till sina låntagare.

2 På vilka sätt kan makar ordna sina förmögenhetsförhållanden? Vilka är de formella kraven i detta fall?

Det står makarna fritt att avtala bort den lagstadgade gifträttsordningen genom äktenskapsförord (*Ehepakt*). För att äktenskapsförordet ska få verkan krävs det att handlingen bestyrks av notarie (§ 1 i NotAktG).

3 Finns det begränsningar för hur makar kan ordna sina förmögenhetsförhållanden?

I fråga om egendomsordningen inom äktenskapet gäller principiellt avtalsfrihet. I ett äktenskapsförord är det dock inte möjligt att till exempel ömsesidigt skriva in ett fullständigt undantag från underhållsplikten i det ingångna äktenskapet.

4 Vad är de rättsliga följderna av äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap?

Den lagstadgade egendomsordning enligt vilken all egendom är enskild gäller endast till dess att äktenskapet ogiltigförklaras eller beslut om äktenskapsskillnad eller upplösning av äktenskapet fattas, eftersom det därefter ska göras en uppdelning som inte är beroende av egendomsförhållandena. Ett äktenskaps upplösning omfattas således av principen om deläggande i den äktenskapliga egendomen (*eheliche Güterteilhabe*). Å ena sidan ska de äktenskapliga brukstillgångarna delas upp, det vill säga den egendom som har använts av båda makarna, t.ex. den gemensamma bostaden, en bil eller bohaget. Å andra sidan ska också de äktenskapliga besparingarna delas upp, det vill säga de tillgångar av alla slag som makarna har ackumulerat under äktenskapet och som till sin natur vanligen är sådana att de kan realiseras.

5 Vilka är följderna för makars förmögenhetsförhållanden om en av dem avlider?

Om endera av makarna som lever i en ordning med gemensam egendom (vilket i praktiken är en ovanlig form) avlider, ska den gemensamma egendomen delas upp. De tillgångar som återstår sedan samtliga skulder räknats av ska under beaktande av andelsförhållandet överföras till efterlevande make och till den avlidnes dödsbo. Vad gäller detta dödsbo beror, liksom vid det vanligt förekommande fallet där all egendom är enskild, makens lagstadgade arvsrätt på vilka av den avlidnes anhöriga som också har rätt till arv. Den efterlevande maken är, vid sidan av den avlidnes barn och deras avkomlingar, legal arvtagare till en tredjedel av dödsboet, och, vid sidan av den avlidnes föräldrar, legal arvtagare till två tredjedelar av dödsboet och i övriga fall ensam lagenlig arvtagare. Dessutom har den efterlevande maken rätt till en reserverad andel av boet. Den efterlevande maken har som sin reserverade andel rätt till hälften av det som skulle bli vederbörandes andel vid det lagenliga arvskiftet.

6 Vilken myndighet har behörighet att besluta i mål om makars förmögenhetsförhållanden?

Avvecklingen av egendomsförhållandena vid äktenskapsskillnad, upplösning eller ogiltigförklaring av äktenskap enligt §§ 81 ff i äktenskapslagen (EheG) ska ske antingen genom ömsesidig överenskommelse eller genom domstolsbeslut.

7 Vilka är verkningarna av makarnas förmögenhetsförhållanden på ett rättsligt förhållande mellan en make och tredje man.

Det är principiellt omöjligt för endera av makarna att utan den andre makens medverkan tillskriva denne särskilda rättigheter eller skyldigheter. Endast inom ramen för så kallade nyckelbefogenheter (*Schlüsselgewalt*) kan den av makarna som sköter det gemensamma hushållet och saknar inkomst företräda den andra maken i de av det dagliga livets rättsliga transaktioner som ingår för det gemensamma hushållets räkning och inte överskrider en nivå som motsvarar makarnas levnadsvillkor. Detta gäller inte om endera av makarna för en tredje part har uppgett sig inte vilja företrädas av sin make. Om denna tredje part inte kan se att den handlande maken agerar som företrädare, är båda makarna till lika delar ansvariga.

En ordning med gemensam egendom – som avtalas i det enskilda fallet – innebär i första hand ett obligatoriskt ömsesidigt ansvar i makarnas interna mellanhavanden. Detta innebär att endera av makarna inte kan förfoga över sin andel av den gemensamma egendomen utan den andre makens samtycke. För att avtalet ska få egendomsrättslig verkan avseende fast egendom måste det registrerats i fastighetsregistret, antingen som ett förbud mot försäljning och inteckning av fast egendom (§ 364c i ABGB), eller enligt § 1236 i ABGB som registrerad begränsning. Detta innebär att ingendera parten ensidigt kan förfoga över sin hälft eller andel under egendomsavtalets giltighetstid.

8 En kort beskrivning av förfarandet för uppdelning, däribland delning, fördelning och avveckling av makarnas egendom i denna medlemsstat.

Avvecklingen av egendomsförhållandena vid äktenskapsskillnad, upplösning eller ogiltigförklaring av äktenskap enligt §§ 81 ff i äktenskapslagen är oberoende av eventuell skuld, dock kan detta i förekommande fall beaktas i skälighetsbedömningen. Uppdelningen av tillgångarna sker när parterna är överens om detta eller när endera parten begär ett rättsligt avgörande. Annars bibehålls den egendomsordning enligt vilken all egendom är enskild, vilket innebär att var och en av makarna behåller sin egendom. Begäran måste lämnas in inom ett år efter det att beslutet om äktenskapsskillnad vunnit laga kraft. De äktenskapliga brukstillgångarna och de äktenskapliga besparingarna ska delas upp. Avvecklingen av egendomsförhållandena ska enligt § 82 i äktenskapslagen inte omfatta saker som en make fört med sig i äktenskapet eller förvärvat genom arv, eller som vederbörande fått i gåva av en tredje part vilka är avsedda enbart för dennes personliga bruk eller yrkesutövning, eller som tillhör ett företag eller är andelar i ett företag, förutsatt att det inte rör sig om rena kapitaltillgångar.

9 Vilket förfarande, vilka handlingar och vilken information krävs normalt för att registrera fast egendom?

En ansökan om registrering av egendomsförhållandena i fastighetsregistret ska lämnas in till tingsrätten (*Bezirksgericht*) i den domkrets där fastigheten är belägen.

Den skriftliga ansökan ska vara undertecknad av den sökande. Underskriften behöver i princip inte vara bestyrkt, förutom när överlåtelseförklaringen ingår i ansökan.

Ansökan måste åtföljas av en offentlig eller privat handling med bestyrkta underskrifter av parterna, vilken ska omfatta den rättsliga grunden för förvärvet av äganderätten (t.ex. ett försäljningsavtal). Den privata handlingen måste, vid sidan av närmare uppgifter om fastigheten, också innehålla den så kallad överlåtelseförklaringen.

Överlåtelseförklaringen är en uttrycklig förklaring från den person vars rätt begränsas, påverkas, upphävs eller överläts på en annan person, om att förstnämnda person ger sitt samtycke (i köpeavtal är detta säljaren). Överlåtelseförklaringen ska intygas av en domstol eller notarius publicus och

undertecknas av ansvarig part. Förklaringen kan även lämnas in till fastighetsregistret, vilket dock kräver att underskrifterna av ansökan till fastighetsregistret är antingen bevittnade eller bestyrkta av notarie.

Ansökan måste vidare föras med ett skatterättsligt intyg om att inga invändningar finns (*Unbedenklichkeitsbescheinigung*), vilket föreskrivs i § 160 BAO.

Därigenom bekräftar skattemyndigheten att den inte har några invändningar mot registreringen med avseende på de skatter som ska betalas.

Görs ansökan av en advokat eller notarie, måste den översändas elektroniskt. Bilagorna ska i detta fall arkiveras. Skattemyndighetens intyg om att inga invändningar finns (*Unbedenklichkeitsbescheinigung*) kan sedan ersättas med ett intyg (*Selbstberechnungserklärung*) från advokaten eller notarien.

Senaste uppdatering: 05/06/2023

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.